

geluccijem. Na poziv Nikole Sfondratija (pape Grgura XIV., 1590. – 1591.) i Ippolita Aldobrandinija (kasnije papa Klement VIII., 1592. – 1605.) dolazi Petrić oko polovice 1592. god. u Rim da na rimskom sveučilištu *Sapienza* preuzme za njega otvorenu katedru platonske filozofije. To je svakako najveći uspjeh i najveća počast koju je Petrić postigao svojim filozofskim i književnim radom, no to je ujedno bio i početak poteškoća, sukoba i razočaranja koje je doživio pred kraj života. Njegovo glavno filozofsko djelo *Nova de universis philosophia*, objavljeno 1591. u Ferrari, pobudivši velik interes u Rimu izazvalo je, međutim, različite reakcije. Jedni su ga odobravali, no drugima je Petrićev platonizam i deklarativni radikalni antiaristotelizam bio potpuno neprihvatljiv. Petrić je 7. studenog 1592. bio pozvan u Kongregaciju Indeksa da dade potrebna objašnjenja. Juan Pedro de Saragozza, ocijenivši knjigu, predložio je da se stavi na Indeks zabranjenih knjiga. Petrić se s tom odlukom nije lako pomirio, nego je pokušao predložiti neke ispravke i objašnjenja, koja bi njegovu knjigu učinila prihvatljivom. U tu svrhu su nastali spisi: *Emendatio Francisci Patricii in libros suae novae philosophiae*, *Apologia ad censuram* i *Declarationes in quaedam novae suae philosophiae loca obscuriora*. Osim prvog cenzora Juana Pedra de Saragozza, Petrićevo su djelo ocjenjivali i Benedetto Giustini-ani, Juan Azor i Franciscus Toledo. Iako je Petrić i intervencijama kod svojeg prijatelja Ippolita Aldobrandinija, tada pape Klementa VIII. to htio spriječiti, *Nova de universis philosophia* konačno je stavljena na Indeks zabranjenih knjiga 27. ožujka 1596. s klauzulom *donec corrigatur*. No, unatoč djelomičnom uništenju *Nova de universis philosophia*, dio naklade spasio je izdavač prodavši ga u Veneciju, gdje su ti primjerci izdani kao drugo izdanje. Umro je 7. veljače 1597. i pokopan je u crkvi sv. Onofrija, u grobnici svojeg oponenta Torquata Tassa. Na obljetnicu njegove smrti 7. veljače 2008. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u crkvi sv. Onofrija u Rimu postavila je ploču u spomen na tog velikog hrvatskog filozofa.

Glavne teme trećeg sveska

Treći svezak Petrićevih *Peripatetičkih rasprava* posvećen je *neslozi*, razmimoilaženju Aristotela s njegovim prethodnicima,